

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 43

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, MARCH 1, 1973

LETO. LXXV. — VOL. LXXV

Praga odobrila nove katoliške škofove v CSR

V prvem sporazumu med Vatikanom in Prago je bilo dogovorjeno imenovanje in posvetitev 4 novih škofov.

VATIKAN, — Prvič od leta 1943, ko je dobila CSR komunistično vladno, je njena vlada dovolila imenovanje in posvetitev 4 novih katoliških škofov. Med njimi naj bi bil vsaj eden, če ne celo dva iz skupine duhovnikov "Pacem in terris", ki so sodelovali s komunističnim režimom. Njihov vodnik je bil znani J. Plojhar, ki je bil do Dubčkovove dobe minister v vladi.

Pri posvetitvah bo navzoč vatikanski "zunanj minister" nadškof Agostino Casaroli, glavni strokovnjak za pogajanja s komunističnimi državami. To primoloznost bo brez dvoma porebilo za nadaljevanje razgovorov v času, ko skuša CSR izboljšati svoje odnose s svobodnimi svetom, zlasti s svojimi sosedi v Srednji Evropi, pa tudi z ZDA. Husak dela v tej smeri že od konca lanskega leta, ko je objavil, da je CSR dosegla "notranjo ustalitev". To je zadnji teden potrdil tekmo svojega obiska v CSR tudi sam L. Brežnjev.

Dva od štirih novih škofov Jan Pasztor in Nitri in Joseph Feranek v Banskí Bistrici na Slovenskem bosta redna škofa, Julius Gabris bo le naslovni škof v Trnavi, Joseph Vrana (eden od vodnikov Pacem in terris) pa bo upravnik nadškofije v Olomucu na Moravskem.

Nemški načrti z dolarji

BONN, Z. Nem. — Zahodna Nemčija si je nabrala precejšnje število bilijonov dolarjev in je odločena en njihov del poslati nazaj preko Atlantika v obliki naložb.

Nemška zvezna banka bo dala pod ugodnimi pogoji dolarje na posodo tistim Nemcem, ki jih želijo vložiti v gradnjo ali nakup tovarn in drugih podjetij v ZDA. Nekateri nemški politiki in gospodarstveniki sodijo, da to ne bo le pomagalo pri reševanju dolarja, ampak tudi nemškemu gospodarstvu.

Nemčija ima sedaj na svojih tleh 2,5 milijona tujih delavcev. To ji je v nekako breme in ne mara njihovega števila povečavati. Prišla je do zaključka, da je boljše graditi v tujini nemške tovarne, tam najeti delavce in tam prodajati izdelke. Najprej so računali v tem pogledu na nerazvite države, sedaj mislijo tudi na — Ameriko!

Še novi izgredi v Siriji

BEIRUT, Lib. — Izgredi v Siriji so zaradi spora o novi ustavi, ki predvideva svobodo vere, čemur zagrizeni, konservativni muslimani nasprotujejo, segli ta teden še v druga mesta in je prišlo v Homsu do streljanja, pri čemer naj bi bilo 23 oseb ubitih, okoli 50 pa ranjenih.

Pretekli teden je bilo pri sličnih izgredih in spopadih z vojaštvom v mestu Hama preko 100 ljudi mrtvih in ranjenih.

Vremenski prerok

Delno oblačno, milo. Najvišja temperatura preko 50.

Charles C. Edwards

CHARLES C. EDWARDS, direktor Uprave za hrano in droge, je dejal pred senatnim odborom, da ta ni zadržala večjega števila drog pred splošno rabo.

ZN bodo preiskali uničenje libijskega potniškega letala

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Letalska agencija ZN je sklenila na egiptovski predlog preiskati sestrletitev libijskega potniškega letala nad Sinajskim polotokom pretekli teden. Izrael je na "trezno in stvarno" preiskavo pristal.

Egipt, Jugoslavija in 18 afriških, azijskih in arabskih držav je zahtevalo v posebni resoluciji obsodbo Izraela zaradi sestrletitve tega letala.

Mednarodna zveza pilotov potniških letal je poudarila v prvi vrsti preiskavo sestrletitve letala, šele potem bo odločala o morebitni obsodbi Izraela.

Komisija ZN za človečanske pravice v Ženevi je med tem Izrael obsodila "krutega in neopravičljivega" uničenja libijskega letala. Zastopniki ZDA, Evrope in Latin Amerike so se glasovanja o tem vzdržali, ZSSR pa je podprla predlog Pakistana skupaj z azijskimi in afriškimi državami.

Manj študentov na visokih šolah Ohia

COLUMBUS, O. — Prvič v enem desetletju je lanske jesen padlo število slušateljev visokih šol v Ohio. Padec je sorazmerno majhen — 1,2%. Leta 1971 je bilo vpisanih 262.547 rednih slušateljev na visokih šolah v Ohio, lanske jesen pa le 259.375.

Vodje oboroženih sil bili za vdor na sever

Načelniki glavnih stanov oboroženih sil ZDA so bili za vdor v Severni Vietnam, ki naj bi pretrgal rdečim pot na jug.

WASHINGTON, D.C. — Vodniki ameriških oboroženih sil so nekajkrat predložili vdor v Severni Vietnam, ki naj bi odskal rdeče vojaške sile na južni, jih obkolil in uničil. V prvem razdobju so pri tem hoteli uporabiti ameriške oborožene sile, ko pa je Nixon te začel umikati, pa južnovietnamske. To je povedal adm. Thomas H. Moorer, načelnik skupnih glavnih stanov Domovemu pododboru za narodno obrambo.

Admiral je to razkril letos 9. januarja pri zaslišanju v Domovnem pododboru, kot je razvidno iz deloma cenzuriranega poročila, objavljenega zadnje dni.

Kong. Clarence D. Long, demokrat iz Missourija, je vprašal, zakaj niso tekom vojne v Vietnamu vdrl v Severni Vietnam, "jih odrezali in skušali uničiti". Moorer je odgovoril, da je on stavil enako vprašanje. Long je nato vprašal, če so skupni načelniki zagovarjali vdor. Adm. Moorer je odgovoril: Ja. Ob priliki smo predložili obkoljevalni nastop, o katerem govorite. Admiral ni povedal, kdaj je bil vdor na sever predložen, povedal pa je, da je bil odklonjen od tistih, ki "so odločali".

Španskega jezuita odstranili z Gregorijane

RIM, It. — Jezuitski red je "iz disciplinskih razlogov" odstranil rev. Jose Maria Diez-Alegria z Gregorijanske univerze. Španski jezuit, ki je star 61 let, naj bi se bil s svojo knjigo "Verujem in upanje", v kateri slavi K. Marxa kot "preroka", poziva sv. očeta, naj se znebi njegovega bogastva, in označuje celibat katoliških duhovnikov za "tovarno pobesnelih norcev", zameril Vatikanu in samemu papežu Pavlu VI.

Gregorijanska univerza, ustanovljena Ignacija Lojolskega, je najbolj spoštovana izmed vseh katoliških visokih šol.

"Veliki" Minh se je oglasil v Saigonu

SAIGON, J. Viet. — Gen. Duong Van Minh, ki je vodil upor proti predsedniku Diemu leta 1933, je politični tekmelec Van Thieuja in zato tudi njegov kritik.

V posebnem, csebnem pismu je konferenci v Parizu, ki razpravlja o zavarovanju miru v Vietnamu, obdžil Van Thieuja, da ni vrnil Južnemu Vietnamu političnih in državljskih pravic, ki jih jamči pariški dogovor od preteklega januarja.

Minh trdi, da obstoja v Južnem Vietnamu tretja skupina, ki nasprotuje Van Thieuju in komunistom in predstavlja dejansko večino vsega prebivalstva Južnega Vietnama. Ona je "ključ k miru", toda on, pravi Minh, ne mara v Svet narodne sprave in soglasja, če bodo pripadniki tretje skupine vanj imenovani sedanja saigonska vlada in Viet Kong. Prav to je določeno v pariškem sporazumu, tako Minh po lastnih besedah v Narodni svet ne pejde.

Gen. Minh zahteva, da se takoj izvede točka 11 sporazuma o končanju sovražnosti, ki določa takojšnjo zagotovitev svobode govora, tiska, politične dejavnosti in gibanja v vsem Južnem Vietnamu, tako na področju pod nadzorom vlade, kot na področju pod nadzorom rdečih.

Za "zvezo" v Peking

WASHINGTON, D.C. — Ko je dogovorjeno odprtje "zveznega urada" ZDA v Pekingu in kitajskega v Washingtonu, že na debelo ugibljejo, kdo bo prvi ameriški zastopnik v L. R. Kitajski.

Opazovalci Bele hiše mislijo, da je za enkrat v ospredju David K. E. Bruce, izkušen diplomat, ki je bil že državni podtajnik, poslanik v Franciji, Britaniji, Nemčiji in zastopnik pri mirovnih razgovorih v Parizu. Politčno je D. Bruce vsaj uradno demokrat in je služil tako predsedniku J. F. Kennedyju, kot kasneje L. B. Johnsonu in Nixonu.

Ker je star 75 let, torej nekoliko enako kot sedanji kitajski vodniki, bo imel boljše razumevanje za njihove okoliščine in potrebe.

Kot objavljeno, bosta oba

UJETNIKI BODO IZPUŠČENI SELE PROTI KONCU TEDNA

Zastopnik Severnega Vietnama je dejal, da bo v nekaj dneh izpuščenih 142 ameriških vojni ujetnikov, 104 v Hanoi, 38 v Južnem Vietnamu. Doslej ni bil izročen seznam teh ujetnikov, kot je bil doslej običaj, niti ni bil sporočen točen čas. V Parizu napredek.

WASHINGTON, D.C. — Bela hiša je včeraj objavila, da je zunanji minister Severnega Vietnama Nguyen Duy Trinh obljubil državnemu tajniku W. P. Rogersu v Parizu, da bodo vsi ameriški vojni ujetniki izpuščeni tekom dogovorjenih 60 dni in da bo druga skupina predana v naslednjih dneh, ko se bodo o podrobnostih dogovorili na seji Skupne vojaške komisije v Saigonu. Izjava, ki jo je dal o tem predsednikov tiskovni tajnik R. Ziegler, pomeni, da je kriza zaradi zadrževanja ameriških vojni ujetnikov prešla, četudi še ni končana. Tudi pri razgovorih v Parizu naj bi bil dosežen sporazum in je upanje, da bo ta že jutri podpisan.

Včeraj so vesti iz vladnih virov v Washingtonu trdile, da je Nixon ustavil umikanje ameriških vojakov iz Južnega Vietnama in prav tako tudi odstranitev min izpred pristanišča Severnega Vietnama. V Hanoi so se odločili za popuščanje in zunanji minister Trinh je na tajnem sestanku z Rogersom obljubil, da bo Severni Vietnam točno izpolnil svoj del obveznosti in da bodo vsi ameriški vojni ujetniki izpuščeni do 28. marca, kot je bilo dogovorjeno.

Objavljeno je bilo, da se Rogers ne bo udeležil nobene seje konference v Parizu, dokler ne bodo objavljena imena ameriških vojni ujetnikov, ki bi morali biti izpuščeni zadnji tork, in čas njihovega izpusta. V Saigonu je bilo danes objavljeno, da bo izpuščenih 142 ameriških vojni ujetnikov, od tega 38 v Južnem Vietnamu. Seznama ujetnikov, določenih za izpust, zastopnik Severnega Vietnama v Skupni vojaški komisiji Bui Tin ni dal zastopniku ZDA gen. Woodwardu, prav tako ni povedal.

"zvezna urada" odprta v bližnji prihodnosti in bosta dejansko vršila vse posle rednih poslanstev, četudi ne bosta imela tega uradnega naslova.

Iz Clevelanda in okolice

Skupno sv. obhajilo — V nedeljo, 4. marca, ima Ol-tarno crustvo sv. Vida pri sv. maši ob osmih skupno sv. obhajilo, popolne ob dveh pa sejo.

Iz bolnišnice — Mrs. Molly Medved, No. Broadway, Geneva, Ohio, se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje vsem za darila, pozdrave in cvetje.

CTS naprodaj? — Benjamin Gettler, načelnik Cincinnati Transit, Inc., se je včeraj razgovarjal s predstavniki CTS o možnosti kupa CTS. Ta je v finančnih težavah in preudarja, kako naj se iz njih reši.

Most Zgodovinski spomenik — Ohio Historical Center v Columbusu bi rad proglasil Detroit-Rocky River most med Lakewoodom in Rocky River naseljem za zgodovinski spomenik, ker je v času svoje gradnje pomenil izreden inženirski uspeh. Okrajni inženir A. Porter je predlog označil za "smešen".

Županov avto ukraden — Sinoči je bil ukraden avto Continental 1973, ki je na razpolago mestnemu županu R. J. Perku. Njegov voznik je avto pustil na parkališču in šel kupit "hamburgerje" v restavracijo. Ko se je vrnil avtomobila ni bilo.

V Hanoi odloča Le Duan

WASHINGTON, D.C. — Mor-da so drugi bolj v ospredju, toda prvo in glavno besedo med vodniki v Hanoi ima glavni tajnik Komunistične partije Le Duan. Ta naj bi se bil držal proč od lenke pomladne ofenzive, ki je prinela Severnemu Vietnamu hude izgube in ogromno škodo in sedaj podpira ohranitev miru. Ameriški poznavalci razmer so prepričani, da se je Le Duan odločil za politična sredstva pri napredu, da združitve obeh Vietnamov in da bo sedaj vse napore Severnega Vietnama posvetil gospodarski obnovi in napredku. V letih vojne je Severni Vietnam v gospodarskem razvoju močno zaostal in Le Duan bi rad to nadoknadil.

Mati se je premislila in hoče zavrženega otroka

CLEVELAND, O. — Betty Jean Anderson, študentka iz Louisiane, hčerka pastora, ki je rodila 19. februarja v letalu na letu iz Pittsburgha v Youngstown hčerko in jo pustila tam v stranišni školjki letala, kjer so jo pravčasno našli in rešili, je sedaj vložila pri zveznem sodišču izjavo, da hoče otroka v lastno oskrbo.

Otrok je sedaj v oskrbi Trumbull County Child Service Boarda, njegova mati pa je obtožena poskusa umora ali uboja na letalu. Pustili so jo na svobodi, ki je polčila \$5.000 varščine. Svoje dejanje bo morala pojasniti 14. marca v Clevelandu pred U.S. magistratom J. Streelyjem.

Razne vrste raka

Rak je stara bolezen človeškega rodu. Nekatere vrste je poznal in opisal že stari grški zdravnik Hipokrates okoli leta 400 pred Kr. r., oče zdravniške vede. Odkrili so ga tudi v nekatereh mumijah iz starega Egipta.

"STARA PESEM" S PRAVICAMI SLOVENCEV NA KOROŠKEM

II.

CLEVELAND, O. — Včeraj smo objavili prvi del članka o "Stari pesmi" pri zatiranju Slovencev in njihovih narodnih in kulturnih pravic na Koroškem, kot ga je objavil znani švicarski tednik "Die Weltwoche" v začetku letošnjega leta. Clankar George Spahn pripoveduje najprej, kako so postavili dvojezične krajevne napise, ki pa so jih nemški šovinisti potrgali in odstranili in kako je iz tega nastalo mednarodno vprašanje, ko je predsednik Jugoslavije Tito odločno zahteval od Dunaja, da poskrbi za varstvo pravic slovenske narodne manjšine na Koroškem. Pise trdi, da je Titov protest treba presojati v prvi vrsti z oziroma njegov položaj med Vzhodom in Zahodom. Ker zdaj ne vidijo v Beogradu več nevarnosti v Vzhoda — od Sovjetske zveze, ampak od Zahoda, kjer naj bi nasprotniki Jugoslavije podpirali emigrant-

ske skupine, ki so proti sedanjemu režimu v Jugoslaviji, je Tito uporabil to priložnost. Po sodbi jugoslovanskega vodstva je imela Jugoslavija dovolj vzroka pokazati svojo nejevoljo nad Avstrijo. Poleti 1971 je prišla skupina hrvaških emigrantov preko avstrijske meje v Slovenijo in se ji je posrečilo prodreti v srce dežele, v Bosno, predno je bila v krvavih spopadih uničena. Jugoslavija je uradno obdžila avstrijske oblasti, da so dovolile tej skupini, da je na avstrijskih tleh izvedla posebni vezbalni tečaj. Neuradno so trdili, da so avstrijske oblasti zatisnile obe očesi pri prehodu te skupine preko meje. Tudi ti očitki so utegnili igrati vlogo pri zaostrenem tonu Beograda proti Avstriji.

Spor je služil kot pomožno sredstvo pri čistki, do katere je prišlo v Sloveniji prav tako kot v ostalih republikah Jugoslavije. Slovensko partij-

ske vodstvo ni bilo obdolženo le, da je škilo po kapitalističnih podjetniških metodah, da se je predalo nacionalizmu, ampak tudi, da ni bilo dovolj čuječe nad avstrijsko mejo in da se ni dovolj brigalo za Slovence enstran meje.

Tako so Tito in njegovi zvesti ubili z enim udarcem kar tri muhe: uporabili so koroški boj zaradi napisnih tabel za maščevanje nad propustom hrvaških emigrantov, za še en korak dalje od Zahoda proti Moskvi in za podporo čistki doma.

Zvezni kancler Kreisky se lahko tolaži, kajti on ni tisti v tem sporu, ki ga tepejo, to je slovenska narodna manjšina na Koroškem. Ona je tega že od nekdaj navajena.

V cesarskih časih so se morali Slovenci boriti za svoje jezikovne pravice kot tudi druge narodnostne skupine. Po prvi svetovni vojni so v

tem boju izgubili podporo drugih slovanskih manjšin nekdane podonavske monarhije. Leta 1938 po priključitvi Avstrije Hitlerjevi Nemčiji je bilo mnogo poslanih v nemška taborišča. Ko so leta 1945 za nekaj časa zasedli deželo Jugoslavlani, so bili zopet drugi obsojeni kot "kolaboraterji". Državna pogodba naj bi jim končno zavarovala njihove pravice, toda zdaj so zopet v ognju kot nekdanji in vedno.

Res, stara je pesem nemškega zatiranja koroških Slovencev. Nekdanje je bilo zatiranje bolj nasilno, grobo in zato manj uspešno. Sedaj je na zunaj z redkimi izbruhmi, ki je boj zaradi krajevnih napisov, manj vidno, pa zato bolj pretkano in nič manj nasilno. Slovenska Koroška se bo morala ubraniti pred nemškim nasiljem in se ohraniti res le ob trdni in vztrajni podpori matične dežele!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
- Canada and Foreign Countries:
\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 43 Thursday, March 1, 1973

Francija stopa v novo dobo

V nedeljo bodo Francozi volili svojo novo narodno skupščino in volitve končali v nedeljo, 11. marca, kjer ne bo 4. marca nobeden od kandidatov dobil večine. Na te volitve je obrnjena pozornost svobodnega sveta, posebno svobodne Evrope in ZDA.

Sama volivna borba je pokazala, da je konec mirne dobe, ki jo je Franciji prinesel De Gaulle in degaullizem, ko je prišel na oblast sredi zmed, ki jih je povzročil v Franciji alžirski boj za svobodo pred 15 leti. To dobo sorazmernega miru je prekinilo le kratko vrenje v maju 1968, ko je izgledalo nekaj časa, da je Francija pred revolucijo.

Pri volitvah, ki so sledile tem nemirom in izgredom, je dobila DeGaullova vlada pod predstvom G. Pompidouja izredno veliko večino. Opozicija v narodni skupščini je ostala brez moči. De Gaulle je kmalu po zmagi odpuštil Pompidouja kot predsednika vlade in nato tudi sam odstopil, ko ljudsko glasovanje ni sprejelo njegovega predloga za upravo reorganizacijo Francije. Za novega predsednika republike je bil izvoljen George Pompidou.

Ta je v domači politiki hodil v glavnem po stari poti, v zunanji politiki pa se je pokazal nekaj prijaznejšega ZDA in Veliki Britaniji, ki jo je končno pustil v Evropsko gospodarsko skupnost, kar je De Gaulle dvakrat preprečil s svojim vetom.

V 15 letih se je spremenilo marsikaj v svetu in marsikaj tudi v Franciji. Te spremembe so vzrok tudi zahtevi po spremembi v vodstvu dežele. Povpraševanja volivcev so iznenadila javnost v začetku leta, ko so pokazala, da pridobiva med njimi "Ljudska fronta" socialistov in komunistov, ki so jo ti lani sklenili v spoznanju, da je to edina pot do zmage in morebitne vlade v Franciji. Ta je imela že enkrat vlado Ljudske fronte pred drugo svetovno vojno. Predsedoval ji je socialist Leon Blum. Tokrat je na njenem čelu Francois Mitterand, ki se je izkazal za spretnega in trdoživnega politika, veliko bolj vztrajnega in uspešnega, kot so kdajkoli sodili o njem. Sedaj ga primerjajo s predsednikom Nixonom v ZDA, ki je tudi doživel hude politične poraze, pa končno le prispel na svoj cilj in lansko jesen celo z izredno večino, kot jih ZDA niso veliko videle.

Moč Ljudske fronte je rasla ter pred par tedni izkazovala že 47% podpore francoskih volivcev, napram le 36% za pristaše gaullistične vlade!

Predsednik Pompidou je spoznal, da gre zares. Ker gaullistična stranka nima nobenega drugega znanega in trdnega vodnika, se je postavil sam na čelo volivnega boja, četudi bi moral kot predsednik republike in tako predstavnik vseh Francozov, neoziraje se na njihovo politično pripadnost, v smislu starih političnih izročil in določil same ustave ostati izven političnega boja.

Njegovi pristaši so javno govorili, da Pompidou ne bo sprejel zmage Ljudske fronte in prepustil njej vlado Francije. Predno bi se to zgodilo, so trdili, bo rajše tako skupščino razpustil in razglasil nove volitve. Če bi pri teh Ljudska fronta zopet zmagala, bi odstopil, nakar bi morala Francija voliti tudi novega predsednika republike.

Take, kar trojne volitve v kratki dobi, bi povzročile brez dvoma nemir in nered, ki bi škodoval gospodarstvu, pa še bolj tudi ugledu Francije v svetu. Strah pred njim naj bi pognal na volišča vse konservativne volivce, pa tudi vse sredince pripravil do tega, da bi volili za vladne gaullistične kandidate in tako preprečili zmago levičarske Ljudske fronte.

Francois Mitterand je protestiral proti širjenju takih vesti in strašenju volivcev. Pompidouju je v javnem govoru dejal, da ni nobeden od njiju francoski suveren, to je francosko ljudstvo samo, njegovi volivci, ki bodo pri volitvah povedali, kaj hočejo.

Vlada je bila začudena, kako da imajo gospodarski uspehi in velik napredek Francije v zadnjih 10 letih tako malo vpliva na volivce. Od kod nezadovoljstvo med volivci, ko se je materialno stanje vseh plasti prebivalstva v Franciji močno izboljšalo.

Kljub napredku so še vedno potrebe in v Franciji ni pričakovati, da bi bilo tem skoraj zadovoljeno, ko je že Chateaubriand dejal, da Francoz bolj gleda na življenje svojega soseda, kot na svoje lastne potrebe. Kar ima sosed, to mora imeti tudi on.

Ljudje, volivci naj bi bili siti sedanjega režima, posebno mlajši, ki se ne spominjajo več zmed, ki jih je Francija preživljala v prvih 13 letih po drugi svetovni vojni. Sprememba naj bi prinesla večje sodelovanje in tudi večje odločanje v vladi, ki je doslej odločal skoro vseh 15 let najprej De Gaulle in za njim z nekaj manjšo vidnostjo in trdnostjo Pompidou. Francija se naglo naveliča močnih moč, posebno, kadar vidi, da ji ti niso več nujno potrebni, kot izgleda zdaj.

Zdi se, da vladni naporji za pridobitev podpore pri volivcih ne niso ostale čisto brez uspeha. Po zadnjih povpraševanjih koncem preteklega tedna, ki so bila objavljena v ponedeljek, je začela podpora Ljudski fronti nekaj pešati. Od 47% je padla po povpraševanju France Soir na 45%, po povpraševanju Le Figaro pa celo na 43%, med tem ko so gaullisti pridobili v istem času 2% in se povzpeli na 38%.

Če pojde preobrat v razploženju volivcev v tej smeri, kot so pokazala zadnja povpraševanja, utegnejo gaullisti le še enkrat zmagati, če ne že sami, pa vsaj s svojimi sredinskimi zavezniki. Vsekakor pa nova skupščina ne bo podobna stari, kjer je imela vlada 371 od 487 poslancev!

BESEDA IZ NARODA

In morda bo zdaj zmeraj tako...

NEW YORK, N.Y. — V enem svojih zadnjih srenjskih poročil sem govoril o tem, kako se razpršeni njujorški Slovenci kar redno zbiramo na Osmi vsako tretjo nedeljo v mesecu, ko imamo po deseti maši v cerkveni dvorani nedeljsko srenjsko prosvetno uro. In drznil sem se celo zapisati, da to zbiranje postaja naša nova narodna navada njujorških Slovencev.

Ko sem zadnjo soboto pisal, dan pred takšno našo narodno navado, in ko je mrzel veter žvižgal svojo pesem skozi naše mesto in svojo vižo prav rezko zavijal na vogalih, me je stisnilo v skrbi za jutrišnji dan. Pa vprav zaradi tega se je v meni poročilo razpoloženje, da sem se kar naprej vpraševal: Kaj bo jutri?!

Ta sobotni dan, poln potrebne in nepotrebne zaskrbljenosti, in nepotrebnosti v viharjih nočeh, ki temo preženo, da vidiš korak naprej, so nekaj, kar nas v našem narodnem bistvu pohkrati središnji v prazničnem vikendu. Ko sem v takem hladu šel k prvi maši v slovensko cerkveno in smo se, kot sem poznal, je spoznal, samo štirje opogumili za obisk te zgodnje maše v tem mrzlem dnevu, sem se s tem skrbjo vprašal: Bog ve, koliko srenjčanov bo pa danes prišlo k deseti maši in pa k prosvetni uri?!

Kakor je bila skrb upravičena, saj je bila pogojena v mrazu in vetru dneva, se je ob deseti maši in potem v dvorani skazalo, da ni bila potrebna.

Ta srenjski skup je morda zares za dolgo let naprej potrdil moje zadnje ugotavljanje, da smo se njujorški srenjčani oprijeli svoje nove narodne navade: srenjske nedelje pri deseti maši in prosvetne ure po tej maši v cerkveni dvorani.

Pa sinoci sem v angleškem delu Ameriške Domovine od 16. februarja bral sestavek: More than picnics, polkas. Napisala ga je Joann Birska iz Denverja v državi Colorado. V njem opisuje svoj obisk Singing River Rancha, kampa, v katerem študentske skupine raznih narodnosti prirejajo svoje dneve. In tokrat so ruski študentje — ali morda le študentje rušine — imeli svoj večer petja in plesa. Pa nam znana Slovenka Birska pripoveduje, kako se je ves ta "ranch" spremenil v rusko poljano, v pravo rusko "derevno" — vas. Navdušeno govori o tem doživljanju, ko se je kar naenkrat znašla v čisto ruskem vzdušju in miljeju. Pa svoje poročilo zaključuje takole:

— Why can't our Slovenian communities do something similar to help get more of our young people interested in their heritage? It would give our people culture more substantial than picnics, polkas and poticas.

Ta zaključna stavka namenoma nisem poslovenil, ker menim, da originalno ponovljena učinkujeta veliko močneje. In naše nedeljske srenjske

prosvetne ure so nekaj takšnega, kar si želi Slovenka Joann Birska. Zaenkrat njujorški Slovenci napravimo vsako tretjo nedeljo v mesecu — vsaj za svojo narodno skupnost — naredimo za srenjsko slovensko nedeljo. Je to nekaj čisto za nas in čisto slovensko!

Seveda pred leti, ko nam je dr. Franjo Delak ustvaril srenjski pevski moški zbor "Fantje z Osme", sem menil in želel — kakor je tudi Franjo Delak — da bodo naši fantje ponesli našo pesem tudi med druge skupnosti v našem mestu in v druge slovenske srenje po Amerikem. A to se ni doslej še zgodilo!

Toda slovensko srenjsko nedeljo imamo in "fantje" jo z našimi pesmijo vsakokrat obogatijo!

Februarska prosvetna ura je bila spet zanimiva in pisana: nekaj za špas in smeh, nekaj pa za vso resnost. In prav je bilo, da smo s "špasom" začeli in z resnobo zaključili!

Čeprav so naše prosvetne ure kot svetli pobjski v viharjih nočeh, ki temo preženo, da vidiš korak naprej, so nekaj, kar nas v našem narodnem bistvu pohkrati središnji v prazničnem vikendu. Ko sem v takem hladu šel k prvi maši v slovensko cerkveno in smo se, kot sem poznal, je spoznal, samo štirje opogumili za obisk te zgodnje maše v tem mrzlem dnevu, sem se s tem skrbjo vprašal: Bog ve, koliko srenjčanov bo pa danes prišlo k deseti maši in pa k prosvetni uri?!

Kakor je bila skrb upravičena, saj je bila pogojena v mrazu in vetru dneva, se je ob deseti maši in potem v dvorani skazalo, da ni bila potrebna.

Ta srenjski skup je morda zares za dolgo let naprej potrdil moje zadnje ugotavljanje, da smo se njujorški srenjčani oprijeli svoje nove narodne navade: srenjske nedelje pri deseti maši in prosvetne ure po tej maši v cerkveni dvorani.

Pa sinoci sem v angleškem delu Ameriške Domovine od 16. februarja bral sestavek: More than picnics, polkas. Napisala ga je Joann Birska iz Denverja v državi Colorado. V njem opisuje svoj obisk Singing River Rancha, kampa, v katerem študentske skupine raznih narodnosti prirejajo svoje dneve. In tokrat so ruski študentje — ali morda le študentje rušine — imeli svoj večer petja in plesa. Pa nam znana Slovenka Birska pripoveduje, kako se je ves ta "ranch" spremenil v rusko poljano, v pravo rusko "derevno" — vas. Navdušeno govori o tem doživljanju, ko se je kar naenkrat znašla v čisto ruskem vzdušju in miljeju. Pa svoje poročilo zaključuje takole:

— Why can't our Slovenian communities do something similar to help get more of our young people interested in their heritage? It would give our people culture more substantial than picnics, polkas and poticas.

Ta zaključna stavka namenoma nisem poslovenil, ker menim, da originalno ponovljena učinkujeta veliko močneje. In naše nedeljske srenjske

prosvetne ure so nekaj takšnega, kar si želi Slovenka Joann Birska. Zaenkrat njujorški Slovenci napravimo vsako tretjo nedeljo v mesecu — vsaj za svojo narodno skupnost — naredimo za srenjsko slovensko nedeljo. Je to nekaj čisto za nas in čisto slovensko!

Seveda pred leti, ko nam je dr. Franjo Delak ustvaril srenjski pevski moški zbor "Fantje z Osme", sem menil in želel — kakor je tudi Franjo Delak — da bodo naši fantje ponesli našo pesem tudi med druge skupnosti v našem mestu in v druge slovenske srenje po Amerikem. A to se ni doslej še zgodilo!

— "Nevesta, pij! Teško si dočakala tega dne..."

— Kozava nevesta je sramežljivo nagnila glavo in vdano pogledala svojega moža.

Vlogo godca sta skupno igrala na harmoniki Franjo Kostanjki in Karel Klezin. Ko je v tej pripovedi prišlo do položaja, da je "enooki godec zajel polno harmoniko sape in zapel smešno popevko..." je Korl Klezin zares zapel eno smešno o sebi. Pel je kuplet dobro in učinkovito, toda vsi vemo, da je z nami zbijal pravo pustno šalo, ko nam je pel, pel in pel o sebi in o našem, kar mu ne moremo verjeti, da je zares tako bilo.

Potem je Bevkova zgodba tekla naprej, ki nam je pokazala, kako se na taki pustni svatbi lahko dva zares zahantata, kot sta se ženinov brat Florjan in nevestina družica Ančka.

Ta španski, predpustni čas — del prosvetne februarske ure, so "Fantje z Osme" zaključili z dvema veselima in polno špasa: Jutrajna — helo fantje... in pa Tukaj leže...

Tej pustni špansosti je sledil del prosvetne ure, poln resnosti. Februar je tudi mesec dobre knjige in tiska. Pa še v to nas je vpeljal vodja dr. Zdravko Kalan, predno nam je Tone Jenko prebral sestavek: *Knjiga v sodobnem svetu*. Za našo uro je to napisal knjižničar Erik Kovačič iz Washingtona, D.C.

V njem nam je podal pomen knjige v vseh preteklih stoletjih, odkar smo dobili izum tiska. Neko črnogledost je izrazil, ko nas je postavil vprav v naš časovni trenutek, ko druga tehnična sredstva "duhovno" povezujejo človeka s človekom. "Knjigi grozi posebna nevarnost pri mladini", je ugotavljal. Navedel nam je statistično ugotovitev, da v ameriški družbi posameznik v svojih prvih 18 letih preživi povprečno 22,000 ur svojega časa. Pa če pomislimo na množico reklame ter plehko zabavnost, ki jo vsrkava, potem nam postane jasno, v kakšnem duhovnem svetu mladina danes živi. Zadnji savski "Odmevi" so morda vprav odmevi in odsevi tega miljeja in vzdušja, je moja — piščeva pripomba.

Vendar Erik nam je lepo prikazal pomen knjige, ki ga je imela in ga bo verjetno še imela ter ohranila, tudi v današnji industrijski družbi in tehnološki civilizaciji.

Iz vsega sestavka je dihalo toplota odnosa ljubitelja knjige, ki ga ima do nje. To je svojevrstna ljubezen. "Knjiga predstavlja brezčasovni in višji — miselni — svet v nasprotju s šumom in ropotom v svetu nasilja, v katerem živimo," je ugotavljal iz svojega izkustva. In temu mu lahko vsakdo pritrdi, kdor zna pravi odnos do knjige in zna še danes določiti njeno notranjo vrednost.

Za tem nam je dr. Zdravko Kalan prikazal pomen knjige pri slovenskem narodu, ko je po začetnih naporih škofa Slomška in njegovih prijateljev Mohorjeva družba opravila neizmerno delo narodnega dviga v svojem obstojanju 120 let.

Seveda ugotoviti se ni dalo, koliko so naši srenjčani, mladi in starejši, zares padli v intimnejši odnos s knjigo, ko so slišali te lepe, dobre in koristne besede o njej.

Tudi februarska prosvetna ura je bila uspešna v naši srenji, pa upam, da bodo srenjčani še pomislili na to, kaj se jim je hotelo dati z njo.

Marčeva pa pade prav tako na 18. dan, kot je bila februarska. Na njej bi se radi starosti poklonili z mladostjo in prvimi pomladanskimi sapicami in odmevi.

Zamisel je bila širša. Vendar lahko se pove, da med nami bodo nastopili: Louis Rupnik in njegova žena Helga, Veruška Oblak in ga. Marjanca Kalanová.

Le eno je potrebno

Mauserjev roman o škofu Baragi

V Torontu je v založbi slovenskih misijonarjev sv. Vincencija Pavelskega izšel prvi del Mausserjevega romana o škofu Baragi pod naslovom "Le eno je potrebno".

Mausserjev roman je v bistvu biografski roman, roman o našem največjem misijonarju v Ameriki in morda največjemu misijonarju med ameriški Indijanci sploh. Ze naslov je slovenski prevod Baragovega latinskega škofovskega gesla "Unum est necessarium", kar nam Barago še bolj približa in tudi pove, o čem je roman sam. Pisatelj se je s tem lotil biografskega romana, medtem ko so vsa njegova prejšnja dela drugačnega značaja.

Pisati biografski roman ni lahko delo. Za pisatelja ostane vedno vprašanje, kje je resnica, kaj je življenjski sam, in kje je pripoved, ki je zgrajena na resničnosti, a je zrasla iz pisateljeve fantazije. Pred to izbiro stoji pisatelj vsakega biografskega romana, opaža se ta izbira tudi pri največjih modernih pisateljih biografskega romana in morda prav francoski pisatelj Andre Maurois, ki ga nekateri postavljajo za zgled pisateljev biografskega romana, je najboljša priča za to.

Škof Baraga tudi za roman ali povest ni nova snov, čeprav je nova snov za slovensko književnost. Na robu resnice in pripovedi sta angleški deli "By cross and anchor", ki ga je napisal leta 1946 James K. Jamison, in "Shepherd of the wilderness", ki ga je napisal l. 1967 Bernard J. Lambert. Zlasti slednja knjiga želi biti predvsem življenjski zapis, čeprav vsebuje precej dialogov, zraslih iz pisateljeve fantazije na podlagi študija življenjepisa. V nemščini je roman o Baragi napisala Luise Bachmann pod naslovom "Goldsucher", ki je izšel na Dunaju l. 1951.

Mauser v svojem romanu "Le eno je potrebno" noče biti biograf, ampak hoče biti pisatelj biografskega romana. Kot tak je moral izredno dobro poznati zgodovinsko snov za svoje delo, živeti se je moral v psihološki značilnosti ne samo glavnega junaka, ampak tudi drugih osebnosti, ki v romanu nastopajo. V nasprotju z biografom, ki piše znanstveno delo o svojem junaku, mora pisatelj biografskega romana poznati predvsem podrobnosti iz njegovega življenja in seveda izbrati take, iz katerih se bodo odražale največje značilnosti. Prav take podrobnosti posebno podajajo značilnosti junaka v romanu.

Pisatelj romana "Le eno je potrebno" se je svoje naloge lotil z vso skrbnostjo in pripravo. Na vsak način je postal med nami s samo pripravo eden največjih Baragovih strokovnjakov. Posebno važno pa je njegovo življenje v psihologijo ne samo Barage samega, ampak celo lotnega vzdušja dobe in vseh ljudi, kateri nastopajo v romanu. Bojim se samo, da bo prav zato drugi del, namreč Baragovo delovanje v Ameriki, v tem

va, poleg "Fantov z Osme", naših otrok in še drugih.

Torej: 18. marca se njujorški slovenski srenjčani spet srečajo pri Sv. Cirilu ob lepi navadi prosvetne nedeljske ure. Hkrati pa bo to tudi obhajilna nedelja Društva sv. Jožefa.

Tone Osčvnik

KULTURNA KRONIKA

oziru šibkejšo od prvega dela, ki opisuje Baragovo življenje in delo v Sloveniji. Pisatelju se pozna, da ima veliko pisateljskega dela že za sabo, in to dela, v katerih je prav tako posegal v duše svojih junakov, čeprav ti junaki niso bili zgodovinske osebnosti, medtem ko bo zanj gotovo težje vživljati se v značaje Indijancev in belih naseljencev Baragove dobe in mu bo zato grozila nevarnost, da se bo bolj predajal biografiji.

Prvi del Mausserjevega romana, ki ga imamo pred seboj, opisuje škofa Barago od rojstva v Mali vasi pri Trebnjem do odhoda v Ameriko iz Metlike. Tu je Mauser odličen v svojem pisateljskem slogu, pozna deželo in njene ljudi, s katerimi živijo in vedno živel in čutil. Pozna njihovo dušo, pozna duševnost in težave duhovnikov, najbolj jih in manj vestnih. Kar osvežuje je brati Baragov življenjski drugi obliki, ki te zajame vse bolj kot pa suhoparno znanstveno delo. Tu je življenje, tu junaki govorijo, izražajo svoje misli, se borijo za dobro in padajo v skušnjavo. Ko knjigo bereš, zaživijo to življenje z njimi, čustvuješ z njimi vse bolj kot zgolj pri življenjepisu.

Prijatelj, ne morem ti svetovati nič boljše za beatifikacijo, kot da si to knjigo oskrbiš. Sedaj, ko se je začel Baragov proces za beatifikacijo, moramo Baragovo življenje vse bolj poznati. Roman ti ga bo odkril s človeške strani, roman junaka bora za božjo čast, sejavca semena od slovenske zemlje do Velikih jezer, sejavca božje besede med ljudmi različnih jezikov in različnih ras. Spoznal boš Baragovo veličino in njegovo človečnost in užival ob zgodbi, katero boš bral z užitkom.

Slovenski umetnik dveh celin — France Gorše — je knjigo prispeval krasne ilustracije. Za to same so vredne, da boš knjigo s ponosom postavil na svojo knjižno polico.

Knjigo ima v zalogi v Clevelandu Slovenska pisarna v Baragovem domu.

E. A. Kovačič

Nova naseljevanja Nemcev na Koroškem

Ob priliki tretjega obiska delegacije koroških Slovencev v Ljubljani, ki je bil 11. in 12. januarja, je predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Joško Tischler imel zanimivo izjavo. Med drugim je predstavnikom Izvršnega sveta Slovencev dejal:

"Bili smo ob danem položaju prisiljeni prositi matični narod in državo matičnega naroda, da s pomočjo pri reševanju vprašanj, ki so nam po imenovanju pogodbi zajamčena. Ta vprašanja niso samo nacionalna, ampak v bistvu tudi socialnega pomena."

Potem je dr. Tischler obrnil žil razvoj neizpolnjevanja 7. člena državne pogodbe v 17 letih. Ob koncu pa je opozoril na nevarnost, novo ofenzivno nemstva na koroške Slovence, v bližini številčnega naseljevanja Nemcev:

"Zelo smo zaskrbljeni, je dejal, 'ker na južnem delu našega ozemlja raste bariera nemških naseljencev. To vidimo v naseljenju Plajberku, v načrtovanem naselju v št. Jakobu v Rikatu, kjer nameravajo zgraditi naselje za 2000 Nemcev iz rajha. To vidimo v vikendih v Rikatu vasi in to se pojavlja v Kopru. Ni nekaj podobnega je bilo oktobra leta 1930, ko so po Južni Koroški načrtno naseljevali Nemce iz rajha, ki so pri nas stičnem puču julija 1934 igrali vodilno vlogo."

JOŽE GRDINA:

MARIJINE SOLZE IN FATIMA

Svojevrsen naslov kajne? Vzel sem ga iz Ameriške Domovine z dne 10. oktobra 1972, kjer s. M. Lavoslava pod naslovom "Kansaške drobtinice" piše o Marijinem kipu med drugim "Fatimska Romarica toči solze". V tem članku, ki je bil priobčen naslednji dan 11. oktobra v Amerikanskega Slovencu, s. Lavoslava popisuje, kako so častili Marijin kip v Fatime, da je ta Marijin kip v New Orleansu točil solze in so o tem izrednem dogodku poročali katoliški in svetni časopisi. Poročevalci so se na lastne oči prepričali o tem, kar so pozneje poročali. Časopisi so prinašali tudi slike kipa, na katerem je videti na koncu nosa solzo, ki je privrela iz oči Marije.

Rev. Elmo Romagosa, urednik The Clairon-Harolda, lista škofije New Orleans, natančno poroča o vsakovrstnih poskusih, ki jih je delal, da bi se prepričal, če ne tiči za tem kaka prevara ali sleparija. S seboj je vedno jemal fotografa. Neko jutro je začel kip "jokati" že ob 4. Fr. Brault je telefoniral Rev. Romagosi, naj takoj pride. Ker je maševali ob 7, je šele po sv. maši odšli v cerkev, kjer je Marija prenočila. Romarica je še vedno "jokala". Gospod je vzel nekaj solza in jih poslal v laboratorij, ki je potrdil domnevo, da so res človeške solze. Ker je g. Romagosa bil od začeta precej skeptičen, smemo verjeti, da je vest o Marijinih solzah resnična...

Tako piše s. Lavoslava. V soboto, 14. oktobra t. l. ves začuden berem v "The Cleveland Press" "Statue to be brought here", potem pa z večjim črkami "The weeping virgin", v katerem med drugim pove to, kar je povedala s. Lavoslava in da bo ta kip v Clevelandu 6. novembra. Postal sem pozoren in razmišljal, kako bi ta kip videl tudi jaz. V soboto, 4. novembra pa berem v The Cleveland Pressu na prvi strani članek "Tears of 'Weeping Virgin' — a miracle or just humidity?" By George R. Plagenz, kjer je bilo sledeče: "Is it a miracle? Or is it just the humidity?"

These are questions Roman Catholics have been asking — and debating — ever since the story of the "weeping Virgin" began receiving world-wide publicity last summer.

The fanfare began as the result of the publication of photographs of the "weeping Virgin" taken by a priest in New Orleans archdiocesan newspaper, Clarion Herald.

The photo showed liquid in the eyes and on the tip of the nose (see picture on Page A 10) of the 4½ foot wooden statue of the Virgin Mary, one of two statues carved at the direction of Sister Lucia, the last survivor of the three peasant girls who claimed to have seen the Virgin at Fatima in 1917.

While Father Elmo Romagosa, the New Orleans editor, referred only to "liquid" and "moisture" in the eyes, John Haffert of the Blue Army of Our Lady of Fatima in Washington, N.J. is sure it was "tears".

Haffert is bringing the weeping Virgin to Cleveland on Monday. He and the statue will appear on the Channel 5 from 8 to 10 a.m.

Haffert is the national officer of the Blue Army who brought the statue to this country from Portugal in 1947. For the past 25 years it has been traveling, in the custody of various priests, throughout the U.S. and Canada to call attention of Catholics to the message of Fatima.

That message, according to Haffert, is "to pray and make

sacrifices for the conversion of Russia and for world peace".

It was while the statue was in the keeping of Father Joseph Breault of the Missionaries of Perpetual Adoration that the virgin first began to "weep".

Fr. Breault cannot pinpoint the initial occasion but he said the phenomenon had taken place "more than 12 times" before it was photographed by Fr. Romagosa in New Orleans in July.

Fr. Breault had brought the statue to New Orleans to be venerated in the diocese between July 6 and 16. Fr. Romagosa had heard of the "weeping Virgin" and asked Fr. Breault to call him if the statue should shed tears.

At 9:15 on Monday evening July 17, the phone rang in Fr. Romagosa's study. It was Fr. Breault. "The Virgin statue is weeping now," he said.

"Fr. Romagosa got his camera and went to Breault's room. 'I saw for myself' said Fr. Romagosa in his newspaper that week, 'that some liquid had gathered in the eyes'."

Fr. Breault invited Fr. Romagosa to touch the eyes. "In so doing" said the priest-editor, "a droplet of the fluid clung to the tip of my little finger."

The following morning at 6:15 Fr. Romagosa's phone rang again. Fr. Breault said the virgin had been weeping since 4 o'clock.

Fr. Romagosa went over again and this time "saw an abundance of fluid in the statue's eyes and a large drop of liquid at the tip of the nose".

At this point, said the priest-editor, the unbeliever in me said that maybe this was all a hoax. Maybe the statue weeps because of hidden supply of water in the crown setting on the statue's head."

So he removed the crown and examined inside the head. "Dry as a chip" he said, "although liquid was still visible in the eyes".

Haffert told The Press that the statue has wept since that occasion in July but, he said, "nothing as well identified as the time before."

He says he himself has seen the statue weeping.

But Haffert says he is "surprised at the commotion" the weeping Virgin is causing. "We are accustomed to many miracles of Fatima," he says. "Have seen cases of brain tumor which were healed instantly at Fatima."

In view of such miracles of healing, Haffert doesn't see why people find it is so incredible that a statue of the Virgin should be able to shed tears. The Virgin is weeping, he feels, "because the message she brought to Fatima is not being heard by her children."

Is Fr. Romagosa as convinced as Haffert that the "tears" are real? He does not appear to be.

"I have no explanation for what I saw and photographed," the priest-editor told The Press. "But I feel a lot more testing should be done. The statue should be taken in to a laboratory-controlled room where the barometric pressure can be changed to see if the tears can be induced."

F. Romagosa says his brother, who is a medical doctor, believes the "tears" are really condensation on the statue's eyes which are made of hollow glass — "like a light bulb," Fr. Romagosa explains.

Joseph Breig of the Catholic Universe Bulletin suggests the possibility that the phenomenon "might be due to extreme humidity in a New Orleans summer."

VESTI IZ SLOVENIJE

Podpora kmetijstvu

S svojim srednjeročnim programom želi Dravograd načrtno podpreti razvoj kmetijstva. S specializiranjem kmetij bodo povečali proizvodnjo mleka in mesa.

S tem se odpirajo nove možnosti boljšega življenja za kmetovalce. Obenem bi tudi domači trg dobil boljše in večjo zalogo življenjskih sredstev.

Slovesnost v Gornji Bistrici

Gornja Bistrica, ki spada v župnijo Črenšovci, je doživela v lanskem letu kar tri slovesnosti. V stolpu nove cerkve je dobil svoje mesto 332 kg težak zvon. Avgusta meseca so blagoslovili novo cerkev. Konec novembra pa je mariborski škof posvetil v cerkvi nov oltar in tabernakelj.

Asfaltirana cesta

Mariborski smučarski center na Pohorju letos ne bo dobil le nove vlečnice (1000 m) in 20 ha novih smučišč, temveč tudi as-

faltirano cesto od Hoč do hotela "Bellevue". Urejeni so tudi parkirni prostori in gostišča. S tem cesta prispeva k večjemu razmahu turizma na Pohorju, obenem pa bo razbremenila gondolsko žičnico.

Nov most čez Savo pri Hrašniku

Preko Save vodi že dotrajani leseni most. Prihodnje leto bodo začeli z gradnjo novega, 110 m dolgega in 12 m širokega železobetonskega mostu. Predvideni stroški: 10 milijonov ND.

Načrte izvajajo v Izoli

Ob "starem Delamarisu" se morje umika zaradi zasipanja tega zaliva. S tem pripravljajo življenjski prostor piranskemu "2. oktobru", kamor naj bi se preselil še to jesen, da bi na njegovem sedanjem mestu lahko začeli z gradnjo hotelskega centra "Bernardin".

Vodovod na Kozjanskem

Z enoletno zakasnitvijo so končno začeli graditi kozjanski

vodovod. Izkopavanja se vrše s pomočjo najmodernejših strojev, zato dela hitro napredujejo. Vodo bodo dobili iz Celja in Loke pri Zusmu. Okrog 150 km vodovodnih cevi bo dalo vodo 80% domačijam na tem področju.

Zakon o kmečki zemlji

Novi osnutek o zemljiški lastnini dovoljuje nekmetom, ki zemljo obdelujejo z lastnim osebnim delom, največ 1 ha kmetijskih in gozdnih površin. Od tega največ 0.5 ha gozda in 0.2 hektarja vinograda.

Pripravlja se tudi posebni zakon o dedovanju zemljišč v tistih primerih, kjer dedič ni poklicno obdelovalec zemlje. Podedoval bo lahko stanovanjska in gospodarska poslopja, zemlja pa se bo nacionalizirala in zbirala v občinskih zemljiških skladih.

Dražja RTV v Ljubljani

Zavod RTV utemeljuje in napoveduje kar 100-odstotno podražitev svojih tarif. S tem želi predvsem izboljšati televizijski spored in razširiti mrežo relejnih postaj.

Ljutomer dobi 10 novih učilnic

Na osnovni šoli "Ivana Cankarja" so imeli vsa leta pouk v dveh izmenah in še to v prenapolnjenih učilnicah, kar je oteževalo delo 750 učencem in učiteljem. Pouk v stari šoli je zaradi dotrajanosti oken in vrat, podov ter stropov nemogoč. Občani in vodstvo šole so se odločili prizidati še 10 učilnic.

Gradnja je v največjem zamahu. Obenem se gradijo tudi šolska kuhinja, kotlovnica in kabinetski prostori za tehnični pouk. Ob preselitvi v nove prostore se bodo lotili še popravila dosedanjih, da bo tako na razpolago 24 učilnic.

Nove ulične tablice

Maribor bo vendarle dočakal nove ulične tabele s podatki o sebi, po katerih so ulice poimenovali. Zaradi nepoznanja ljudi, po katerih nosijo ulice imena, občani njihova imena napačno izgovarjajo in običajno niti ne vedo, kdo je bila oseba, katere ime ulica nosi.

Vse važnejše kulturno-zgodovinske spomenike bodo označili s posebnimi ploščami in s osnovnimi podatki. Tako bo mesto dobilo važen kulturni poudarek.

Čile je največji izvoznik naravnih nitratov.

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženskega, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

Čisti avto

V bližnji prihodnosti avtomobilski motor, ki ne bo zastrupljal okolja.

Tovarna letalskih motorjev v Južni Karolini je izdelala avtomobilski motor, o katerem trdi, da sploh ne zastruplja okolja in da torej v celoti ustreza novim ameriškim predpisom o dovoljeni količini škodljivih snovi v izpušnih plinih.

V sporočilu za tisk je rečeno, da novi motor združuje dobre lastnosti batnega, rotacijskega in turbinskega motorja, uporablja pa gorivo brez škodljivih sestavin.

Predstavniki tovarne pravi, da motor porabi malo goriva in da je tudi vzdrževanje poceni, ker zadošča liter olja za leto dni. Razen tega daje sorazmerno s težo dvakrat več konjskih moči kakor katerikoli izmed doslej znanih motorjev.

Motor je baje majhen in preproste konstrukcije. Tovarna še ni sporočila kdaj bo novost predstavila javnosti.

Kongres letos od vsega začetka strankarski

WASHINGTON, D.C. — Kongres da običajno predsedniku v začetku njegove poslovne dobe 100 dni miru, da se lahko pripravi in izdela načrte in programe, ki jih misli izvesti v teku štirih let svojega predvidenega vodenja dežele.

Letos teh 100 dni ni bilo, ni jih bilo niti polovico tega, strankarska borba se je začela že pred vsako vmesitvijo in se vztrajno nadaljuje. Neki senator je k temu pripomnil:

To zasedanje se je začelo najbolj nenavadno, najbolj strankarsko, najbolj politično, kar sem jih videl v mojih 19 letih v Senatu. Človek bi mislil, da so predsedniške volitve letos in ne šele čez štiri leta!

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

15425 Waterloo Rd. 481-2237

Help Wanted — Female

Radi bi dobili

žensko za lahka hišna dela pri dveh starejših ljudeh, lahko živi pri nas v Highland Heights. Kličite 449-4594

(44)

Help Wanted Female

Licensed Practical Nurse, full or part time. An equal opportunity employer. Apply at Slovene Home for the Aged 18621 Neff Rd.

(46)

Male Help Wanted

Delo na strojih "Drill Press" Tovarniška izkušnja priporočljiva

RISHER IN KOMPANIJA 27011 Tungsten cesti v Euclidu Kličite 732-8351

(51)

WANTED

SHEARMAN, PRESS BRAKE OPERATORS, SHEET METAL MECHANICS, WELDERS — to work on sheet metal fabrications and electrical cabinets. STEADY WORK — COMPANY PAID BENEFITS. — Interviewing 8 to 11:30 a.m.

FORMWELD PRODUCTS CO. 1530 Coit Ave. (south of E. 152 St.)

(45)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

MALI OGLASI

Odda se

2 opremljeni sobi na E. 67 St. privatni vhod, kopalnica, Kličite RE 1-5513

(x)

Stavbni les naprodaj

Les za tla (pode) in obijanje sten je ugodno naprodaj na 18903 Kildeer Avenue.

(33)

V najem

Oddamo šest sob, spodaj, fur-nez na plin, garaže, na E. 74 St. Kličite 944-2043

(46)

Išče delo

Zenska išče plačano delo pri bolanih ljudeh. Ima najboljša priporočila. Kličite 391-8875.

(44)

Naprodaj

zidan bungalov v fari sv. Kristine, mirna cesta, rekreacijska soba, garaža, lastnik. 732-8878

(46)

For Sale

Kitchen cabinets cheap. Call 261-6803

(44)

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja dvodružinsko hišo, 5-5, garaže, E. 150 blizu Lake Shore Blvd.

Kličite 481-9420

(47)

V najem

Pet-sobni apartament zgoraj v Collinwoodu blizu cerkve St. Jerome. Kličite 531-6680. Po 6. uri pa 481-5437.

(47)

V najem

Cherokee Ave. pri E. 185 St., 4 sobe zgoraj, vgrajena peč, garaža, \$140 mesečno, se vzame 1 otroka, nič živali. Priporočila. STREKAL REALTY 481-1100 zvečer 692-1020

(44)

Naprodaj

9-sobna hiša za eno veliko družino, na novo prenovljena na E. 78 St., blizu St. Clair. Kličite 881-0378 po 4. uri.

—(21,22,23 feb,1,2 mar)

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve: okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

VOJNA IN MIR V VIETNAMU — V Južnem Vietnamu je uradno mir, vojna pa se še vedno nadaljuje. Na sliki vidimo vladno motorizirano vojaško kolono na cesti št. 1 v bližini Tay Ninh, ko se je srečala z domačim kmečkim vozilom, ki gre v drugo smer.

Boleslav Prus:

STRAŽA

"Kako Hamerjevo!" je zaklical Hrib. "Danes mi prodajo, in najpozneje po nedelji pojdemo k notarju in kupim celo Hamerjevo gospodarstvo. Za tega Jozela, ki je dodal, pokazaviš z glavo na Janka."

"Torej že beže odtod?" je vprašal Grahovec.

"Iii... ostali bi do konca sveta," je odgovoril Hrib, "toda ker jim Polž ni odstopil svoje zemlje, so se jim pa vsi računi zmešali. Sedaj so bankrot..."

Grahovec se je zamislil.

"No, se pa oženi, Jože, zakaj ne," je dejal hipoma Polž, "Imel boš petindvajset oralov in ne ravno slabo ženico."

"Fi!... pripavna ženska," je dodal Hrib.

"Pa opravo ima," je dejal Grahovec.

"Pa ima lahko še šest otrok," je pripomnil Hrib.

"Cel gospod boš," je končal Grahovec.

Polž je vzdihnil.

"Ah!" je odvrnil. "Najbolj je škoda, da moja Neža ne bo tega videla..."

"Ko bi pa ona videla, ti ne bi imel petindvajset oralov," ga je zavrnil Grahovec.

"Božja volja!" je vzdihnil Polž.

"Škoda, da ne moremo piti na dobro srečo," je opomnil Grahovec.

"Saj imam jaz medico od gospoda župnika," je dejal Polž in počasi, s povešeno glavo, odšel v hlev. Čez malo časa je prinesel steklenico in zelen kozareček, ter se, nališči, obrnil k Hribu.

"No, boter," je dejal, klanjaje se. "No, boter, napijam vam, da se ne bi od sedaj naprej nikoli več jezili. Tudi vas prosim kot brata, pravzaprav kot očeta, da bi rekli kakšno dobro besedo zame pri sestri, pri Kramljavčevki, ker bi se rad z njo oženil, z vašim dovoljenjem in božjim blagoslovom."

Izpil je, se priklonil Hribu do kolen in mu potem podal poln kozareček.

"Jaz ti pa povem, brat Polž," je odgovoril Hrib, "da je moja draga sestra že včeraj, ko je bil gospod župnik pri nas, mislila nate. Danes ti je poslala največjo vrečko kaše, hlebeček iz pšenice in dežo masla in mi rekla, da ti pri nji stanoval, dokler ne postaviš lastne bajte. Jaz te tudi iz srca rad sprejemam, kakor rodnega brata, kajti ti edini iz cele vasi si se uprl brezbožnim Nemcem in si nemalo pretrpeč v boju z njimi, kar naj ti Bog povrne."

Izpil je in podal kozarec Grahovcu.

Zelo sem zadovoljen je dejal podžupan, ko so mu nalili medicine, "zelo zadovoljen, da se je tako vse na dobro obrnilo. Zato ti želim, dragi Polž, srečo z novo ženo in z Andrejčkom, ki ga danes izpuste iz zapora. Vam, dragi Hrib, pa želim srečo z novim svakom, kar se pa tiče nepoštenosti vašega Janka, da bi se ta nepridiprav vendar enkrat ustanovil. Tebi Janko pa, da bi na novem gospodarstvu boljše gospodaril nego Nemci in ne vitkal nosu v tuje hleve, ker vem, da se kmetje že dogovarjajo in bi dobil po glavi pri prvi priliki, amen."

"Po nedelji kupim gospodarstvo od Hamerja, po praznikih pa napravim dve svatbi!" je zaklical vzradoščen Hrib.

Po teh besedah so se naši štirje kmetje začeli objemati in poljubovati. Polž pa je, videč, da je že zmanjkalo medicine, poslal Grahovčevega hlapca v vas

lovi krčmi. Ostali, ne izvzemši niti Jojne Netopirja, žive in so zdravi.

KONEC

ZMOTNO MNENJE
O ŽIVALIH

Navadno pravimo, pogumen kot lev. Toda v primeri z velikostjo, lev še dolgo ni tako pogumen kot n. pr. lisica, prašič ali pa celo krotka ovca.

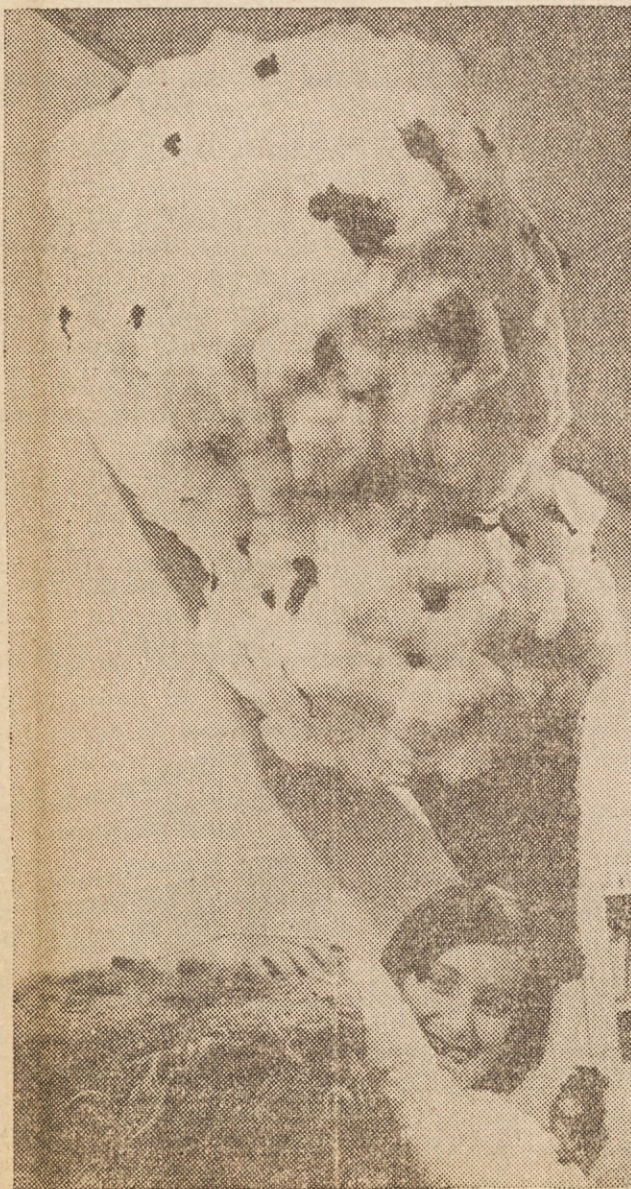
Neki zoolog pravi, da je oven posebno pogumna žival in da ga ni skoraj živega bitja, katerega bi se zbal in bi se mu ne zoperstavil. Ne pomišlja si niti velikega bika napasti, ako ta ogroža ovčjo čredo. Svoje ovce brani proti vsakomur, tudi človeka se ne ustraši in najbolj divjega psa napodi v beg. Boj med dvema ovnomi je sila redek dogodek, toda grozen je, kadar se vojuje. Za človeka s slabimi živci tak prizor ni. Navadno obleži eden izmed bojujočih se ovnov

ON THE TOWN—Rugged cotton corduroy fashions a spring-minded pantsuit that's topped by an apple red battle-jacket with quilted pockets and draw-string waist. Emerald green corduroy pants and a blue and white striped hugger top in cotton knit complete the Kelita design. In Crompton-Richmond corduroy. Stretch cotton knit from Hardwick Knitting Mills.

na mestu, dostikrat pa pogineta oba.

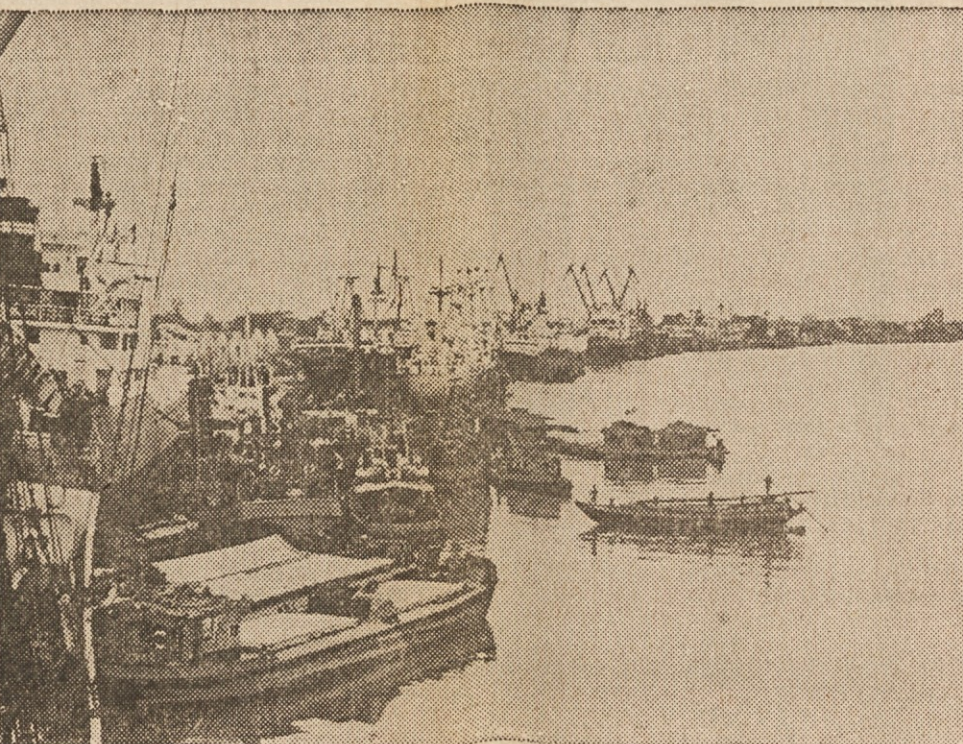
Divji mrjasec je izredno pogumna žival in poznavci trdijo, da je to edina žival, katere si upa s tigrom piti iz istega studeca. Divji prašič je mnogo bolj razvpit, kot pa to zasluži. Niti ni tako požrešen kot mu pri-sojajo, neki večak pravi, da kanarček razmeroma mnogo več požre kot pa prašič. A ne samo to, tudi spada med inteligentne živali in izkušnje so dokazale, da ne zaostaja dosti za opico ali psom. Primera "prašičeva lenoba", ne drži, kajti v mnogih krajih Evrope je prašič pridna svojimi močnimi kopiti.

TA BO ZALEGEL — Sladoleđ za nikel in za čime je bil nekdanje naše veselje, sedaj ga za to ni več veliko. Tale na sliki naj bi bil vreden kar \$350. Je stvaritev Roger Peskin v New Yorku in je 5 čevljev visok, seveda v njem ni ne sladkorja in ne ledu. Narejen je iz žice in volne za razstavo, ki naj "vzgoji otroke k delu in podjetnosti".

HAIFONG — Haifong je glavno пристanišče Severnega Vietnama ob ustju Rdeče reke, ki priteče tja skozi Hanoi, glavno mesto republike. Obe mesti sta tekom zadnjega meseca vojne trpeli veliko od letalskih napadov. Gornja slika kaže Kadat cesto v Haifongu, kjer je nemara eksplodirala bomba, spodnja pa del pristanišča, ki je bilo od maja 1972 pa do srede februarja 1973 zaprto z minami.

Pravijo, da medved gode ali renči, torej hočemo s tem reči, da je pust in neprijazen. Pa ni res. Medved je jako ljubezniva žival, katero je prav lahko ukrotiti, seveda, ako z njo lepo ravnaš!

Netopir je simbol slepote, kar pa je tudi zmotno. Ta tič in miš, že do 38 palcev dolžine, pusti v borno vidi, da, trdijo celo, da

"vidi" z vso kožo, kajti v največji temi se zna kretati ter si poišče najmanjše žuželke.

Tako vidimo, da imamo dostikrat v presoji živali napačno mnenje.

Množica zaroda

Polenovka se ohranja z množico potomstva. Samica, ki doseže do 38 palcev dolžine, pusti v morje do 3 milijone iker.

Ivan Avsenek

SPOMIN OB PRVI OBLETNICI SMRTI

dne 29. februarja 1972.

Pravični, četudi prezgodaj umrje, bo našel pokoj. Starost je častljiva, ne zato, ker dolgo traja, tudi se ne meri po številu let, marveč razumnost ima pri ljudeh vrednost sivih las in brezmadežno življenje odtehta visoko starost.

Zalujoci:

Majda, Marija, Štefka — hčere
in ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, Vrbnje, Smokuc v Sloveniji, dne 1. marca 1973

Dragi naročniki!

Tiste, ki prejimate Ameriško Domovino po pošti, lepo prosimo, da nam vsaj dva tedna pred selitvijo sporočite svoj novi naslov. Tako boste list nepretrgoma redno prejeli, nam pa boste prihranili poštnne stroške, kateri znašajo sedaj po 10 centov za vsako vrnjeno številko. Najlepša hvala za tozadevno sodelovanje!

Uprava

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši,
najveselejši in najlepši dan
Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš
povabila k temu velikemu dogodku svoje
sorodnike, prijatelje in drage znanke, so
največje važnosti.

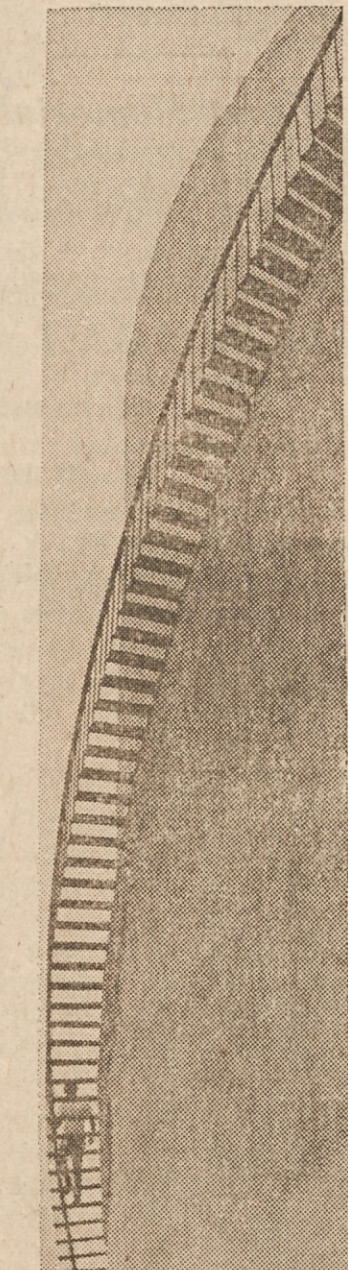
Poročne predpriprave zahtevajo
ogromno časa in skrb.

Pridi k nam in izberi poročna
naznana iz pravkar dospelih najnovejših
katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik,
papirja in črk.

Naše cene so zmerne. postrežba
uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

DOLGA IN VISOKA POT — Delavec se vzpenja po stopnicah na vrh 58 čevljev visokega tan-ka, shrambe za zmrznjene kemikalije s prostornino 53.3 milijon funtov pri Paulsboro, N.J.